

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти Кафедра управління персоналом, економіки праці та економічної теорії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ проф. Т. А. Костишина

«____» _____ 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни:	«Мікро- та макроекономіка»
освітня програма:	«Туризм»
спеціальність:	ІЗ Туризм та рекреація
галузь знань:	І Транспорт та послуги
ступінь вищої освіти:	бакалавр

Робоча програма навчальної дисципліни «Мікро- та макроекономіка» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії

Протокол від «____» _____ 2025 року №____

ПОЛТАВА – 2025

Укладач: Шаповалов В. О., доцент кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії Полтавського університету економіки і торгівлі», к. е. н., доцент

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Туризм» спеціальності ІЗ Туризм та рекреація ступеня бакалавр

_____ О. О. Тараненко

«_____» _____ 2025 року

	ЗМІСТ	
Розділ 1.	Опис навчальної дисципліни	4
Розділ 2.	Перелік компетентностей та програмні результати навчання	5
Розділ 3.	Програма навчальної дисципліни	7
Розділ 4.	Тематичний план вивчення навчальної дисципліни	15
Розділ 5.	Оцінювання результатів навчання	35
Розділ 6.	Інформаційні джерела	38
Розділ 7.	Програмне забезпечення навчальної дисципліни	40

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни «Мікро- та макроекономіка»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити:</i> Не потребує <i>Постреквізити:</i> Організація діяльності суб'єктів туристичної сфер, Економіка туризму		
Мова викладання	Українська		
Статус дисципліни: обов'язкова			
Курс/семестр вивчення		1 / 2	
Кількість кредитів ЄКТС/кількість модулів		3 / 2	
Денна форма навчання:			
Кількість годин: – загальна кількість: 1 семестр – 90			
– лекції: 1 семестр – 16			
– семінарські заняття: 1 семестр – 20			
– самостійна робота: 1 семестр – 54			
– вид підсумкового контролю: 1 семестр – ПМК (залік)			
Заочна форма навчання:			
Кількість годин: 1 семестр – 90			
– лекції: 1 семестр – 4			
– практичні заняття: 1 семестр – 2			
– самостійна робота: 1 семестр – 84			
– вид підсумкового контролю: 1 семестр – екзамен			

Розділ 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання

Метою вивчення навчальної дисципліни «Мікро- та макроекономіка» є формування системи теоретичних знань, що дають змогу самостійно здійснювати аналіз та дослідження економічних явищ і процесів на мікро- та макrorівнях економічної системи, закономірностей їх розвитку на основі креативного та критичного типу економічного мислення.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Мікро- та макроекономіка» є:

Завдання дисципліни:

- вивчити базові принципи функціонування сучасної економіки, ключові концепції мікро- і макроекономіки та сформувати знання категоріально-понятійного апарату сучасної економічної науки;
- оволодіти навичками критичного мислення, застосовувати аналіз та синтез для виявлення особливостей поведінки економічних суб'єктів;
- розвивати уміння описувати, аналізувати та пояснювати економічні процеси і явища на основі базових економічних моделей мікро- та макроекономіки;
- оволодіти навичками самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі господарських ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

Таблиця 2 – Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна «Мікро- та макроекономіка», програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук. ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна). ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання. ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності. ПР24. Володіти інструментарієм економічного аналізу ефективності використання ресурсного потенціалу туристичних підприємств та приймати обґрунтовані рішення щодо вирішення проблемних ситуацій.	К04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу. К06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. К09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми. К16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. К18. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління. К33. Здатність оцінювати економічну ефективність туристичних продуктів та ресурсного потенціалу туристичних підприємств.

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Програмний зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Мікроекономічний аналіз суб'єктів ринку

Тема 1. Економічна теорія як наука. Мікро- та макроекономіка

Зародження економіко-теоретичних знань. Об'єкт та предмет економічної теорії. Позитивна та нормативна економічна теорія. Економічне мислення, його види та роль у розумінні економічного життя суспільства. Економічні потреби суспільства, їх суть та структура. Піраміда Маслоу. Поняття безмежності потреб. Закон зростання потреб та механізм його дії. Економічні і неекономічні блага, їх властивості та критерії класифікації. Ресурси виробництва та їх види. Використання економічних ресурсів. Абсолютна та відносна обмеженість (рідкісність) ресурсів. Межа виробничих можливостей. Економічний вибір. Ефективність економіки та головне завдання економічної теорії. Місце економічної теорії в системі економічних наук. Складові сучасної економічної теорії. Місце і роль мікроекономіки та макроекономіки в економічній науці. Об'єкт і предмет мікроекономіки та її наукова проблематика. Завдання мікроекономіки, її функції. Об'єкт і предмет макроекономіки та її наукова проблематика. Завдання макроекономіки, її функції. Основні макроекономічні проблеми й суперечності. Суб'єкти й об'єкти економічних відносин на мікро- та макрорівнях, їх взаємодія. Методи пізнання економічних процесів і явищ. Загальні та спеціальні методи наукового пізнання та їх використання. Особливості мікро- та макроекономічного дослідження. Методи та принципи економічних досліджень. Економічне моделювання. Граничний і функціональний аналіз. Ендогенні й екзогенні змінні. Статичні та динамічні моделі. Аналіз ex-post та ex-ante. Становлення і основні етапи розвитку економічної теорії як науки. Сучасні напрями, школи та течії економічної теорії. Макроекономічні ідеї класичної теорії. Кейнсіанська революція в макроекономіці. Некейнсіанська та неокласична теорії. Альтернативні теорії макроекономічного регулювання. Монетариська теорія. Теорія адаптивних і раціональних очікувань. Теорія економіки пропонування. Сучасні напрями розвитку мікроекономіки: теорія ігор, теорія суспільного вибору, теорія вибору в умовах невизначеності і ризиків.

Тема 2. Мікроекономічний аналіз рівноваги ринку

Поняття ринкового попиту та ринкової пропозиції. Способи моделювання ринкового попиту та ринкової пропозиції: табличний, аналітичний та графічний. Закон попиту. Функція попиту від ціни. Нецінові фактори ринкового попиту. Парадокс закону попиту. Закон пропозиції. Функція пропозиції від ціни. Нецінові фактори ринкової пропозиції благ. Виключення із закону пропозиції. Взаємодія попиту і пропозиції: ринкова рівновага. Поняття рівноважної ціни, рівноважного обсягу, надлишку та дефіциту. Надлишок покупця та надлишок продавця. Прикладні аспекти застосування аналізу рівноваги. Поняття еластичності. Цінова еластичність попиту. Коефіцієнт цінової еластичності попиту, способи його обчислення та діапазон значень. Перехресна еластичність попиту на блага за їх ціною. Показники перехресної еластичності для благ-субститутів і комплементарних благ. Еластичність попиту за доходом, методи обрахунку і параметри значень для нормальних та малоцінних благ. Цінова еластичність пропозиції благ. Коефіцієнт цінової еластичності пропозиції, способи його обчислення і діапазон значень. Типи цінової еластичності пропозиції. Еластичність пропозиції за цінами факторів виробництва.

Тема 3. Мікроекономічний аналіз поведінки споживача

Корисність благ як економічна категорія. Кардиналістський та ординалістський підходи до аналізу корисності. Загальна і гранична корисність. Перший закон Госсена. Оптимізація споживчого вибору (рівновага споживача). Другий закон Госсена. Уподобання як відправний фактор споживчого вибору. Аксиоми ординалізму. Крива байдужості як модель споживчих уподобань (переваг). Карта кривих байдужості та їх властивості. Нахил кривої байдужості. Гранична норма заміщення двох благ (MRS) та способи її обчислення. Бюджетне обмеження споживача. Рівняння бюджетного обмеження та бюджетної лінії. Бюджетна лінія як модель споживчих можливостей. Ординалістський підхід до оптимізації споживчого вибору. Реакція споживача на зміну його доходу. Побудова лінії «дохід-споживання». Форма кривої «дохід-споживання» для різних груп благ. Криві Енгеля. Закони Енгеля. Функції Торнквіста. Реакція споживача на зміну цін товарів. Побудова кривої «ціна-споживання». Форма кривої «ціна-споживання». Побудова кривої індивідуального попиту. Загальний ефект від зміни ціни блага та його складові: ефект заміщення й ефект доходу. Моделювання ефектів доходу і заміщення за концепцією Є.

Слущкого та Дж. Хікса. Особливості впливу ефектів доходу та заміщення на попит індивіда.

Тема 4. Мікроекономічний аналіз поведінки фірми

Фірма як виробничо-ринкова система. Основні припущення про умови діяльності та мотивацію поведінки фірми. Виробнича функція фірми, її аналітичні характеристики. Короткотерміновий та довготерміновий періоди діяльності фірми. Аналіз ефективності виробництва у короткотерміновому періоді: однофакторна виробнича функція. Загальна, гранична і середня продуктивність фактора виробництва та їх графічне моделювання. Закон спадної граничної продуктивності. Аналіз ефективності виробництва у довготерміновому періоді: двофакторна виробнича функція. Карта ізоквант, форми і властивості ізоквант. Гранична норма технологічного заміщення факторів, способи її обчислення. Ефект масштабу виробництва. Теорема Вікселя-Джонсона. Бюджетне обмеження виробника. Ізокоста. Карта ізокост. Оптимум (рівновага) виробника, його аналітичний і графічний аналіз. Ізокліналь. Виведення функції витрат виробництва. Витрати (вартість) виробництва, дохід і прибуток. Бухгалтерський та економічний прибуток. Аналіз витрат виробництва у короткотерміновому періоді. Постійні, змінні, загальні, середні і граничні витрати фірми. Економічна взаємозумовленість показників витрат у короткотерміновому періоді. Закон зростання граничних витрат. Аналіз витрат фірми у довготерміновому періоді. Задача мінімізації витрат у довготерміновому періоді. Довготермінові загальні, середні і граничні витрати.

Тема 5. Мікроекономічний аналіз ринкових структур

Ринкова структура, її характерні ознаки. Типи ринкових структур: досконала конкуренція, монополія, монополістична конкуренція, олігополія. Модель ринку досконалої конкуренції, її типові ознаки. Ринкова стратегія конкурентної фірми у короткотерміновому періоді: пристосування до ціни і максимізація прибутку. Два підходи до вибору обсягу виробництва: загальний і граничний аналіз прибутковості. Універсальне правило визначення обсягу виробництва. Основні випадки оптимізації становища конкурентної фірми у короткому періоді: прибутковість, беззбитковість, мінімізація збитків, припинення виробництва. Криві індивідуальної та галузевої пропозиції у короткому періоді. Ефективність ринку досконалої

конкуренції. Модель ринку чистої монополії, її типові ознаки. Ринкова стратегія фірми-монополіста у короткотерміновому періоді: визначення ціни та максимізація прибутку. Крива ринкового попиту за монополії як крива попиту на продукт єдиної фірми. Економічна взаємозумовленість ціни монополіста та показника його середнього доходу. Крива граничного доходу за монополії. Випадки оптимізації фірми-монополіста у короткотерміновому періоді діяльності. Економічна ефективність чистої монополії. Цінова дискримінація. Монопольна влада, методи її виміру й регулювання: індекси Лернера та Герфіндаля-Гіршмана. Спільні риси та відмінності монополістичної конкуренції порівняно з досконалою конкуренцією та чистою монополією. Еластичність попиту за монополістичної конкуренції. Визначення оптимального обсягу продажу та цінова політика в умовах монополістичної конкуренції. Умова досягнення і підтримання беззбитковості в довгостроковому періоді. Суть і передумови розвитку нецінової конкуренції. Поглиблення диференціації продукту: позитивні наслідки і загрози. Реклама товару. Модель олігопольного ринку та її ознаки. Стратегічна взаємодія фірм. Оптимізація обсягу випуску олігополістом: модель дуополії Курно. Функції і криві реагування. Олігопольне ціноутворення: модель «ламаної кривої попиту», модель Бертрана, ціноутворення за принципом «витрати плюс прибуток», модель картельного ціноутворення «лідерство в цінах». Цінові війни та їх руйнівні наслідки.

Модуль 2. Макроекономічний аналіз ринкового господарства

Тема 6. Макроекономічні показники в системі національних рахунків

Система національних рахунків як нормативна база макроекономічного аналізу. Основні методологічні принципи системи національних рахунків. Моделі макроекономічного кругообігу. Запаси і потоки. Основні показники макроекономічних вимірювань. Валовий національний та валовий внутрішній продукт. Кінцева та проміжна продукція. Методи обчислення валового внутрішнього продукту: виробничий, кінцевого використання, розподільчий. Безподатковий дохід. Валовий національний дохід та валовий наявний національний дохід. Макроекономічні показники на чистій основі. Чистий національний продукт, національний дохід, особистий дохід, дохід кінцевого використання. Номінальні та реальні макроекономічні показники. Темпи зростання та приросту ВВП. Індекси цін та

дефлятор ВВП. Інфліювання та дефліювання ВВП. Суспільний добробут і тіньова економіка. Методика обчислення тіньової економіки. Чистий економічний добробут.

Тема 7. Макроекономічний аналіз товарного ринку

Сутність сукупного попиту та його відмінність від індивідуального попиту. Крива сукупного попиту. Цінові фактори сукупного попиту: ефект процентної ставки, ефект багатства, ефект імпортних закупівель. Нецінові фактори сукупного попиту та їх вплив на криву сукупного попиту. Сукупна пропозиція. Вплив товарних цін на сукупну пропозицію. Крива сукупної пропозиції залежно від фази економічного циклу. Кейнсіанський, проміжний та класичний відрізки кривої сукупної пропозиції. Нецінові фактори сукупної пропозиції. Споживання та заощадження як функції доходу. Безподатковий дохід як основний фактор споживання та заощадження. Недоходні фактори споживання та заощадження: багатство, ціни, очікування, споживча заборгованість, оподаткування. Кейнсіанська функція споживання. Сучасна модифікація кейнсіанської функції споживання. Гранична схильність до споживання та заощаджень. Чинники, що впливають на граничну схильність до споживання та заощаджень. Індукційоване й автономне споживання. Функції споживання з урахуванням фактора часу. Теорія Фішера про міжчасовий вибір споживача. Вплив на споживання поточного доходу, заощаджень та позик. Гіпотеза життєвого циклу Модільяні. Функція споживання за гіпотезою життєвого циклу. Гіпотеза постійного доходу. Інвестиції та фактори інвестування. Очікувана норма чистого прибутку та процентна ставка як основні фактори інвестиційного попиту. Номінальна та реальна процентна ставка. Крива сукупного попиту на інвестиції. Зовнішні фактори сукупного попиту на інвестиції. Кейнсіанська функція інвестицій. Гранична ефективність капіталу. Графічна та математична інтерпретація кейнсіанської функції інвестицій. Неокласична функція інвестицій. Бажаний обсяг капіталу, граничні витрати на капітал, очікуваний обсяг виробництва. Математична інтерпретація неокласичної функції інвестицій. «Сукупний попит - сукупна пропозиція» як базова модель економічної рівноваги (модель «AD-AS»). Механізм досягнення рівноваги в економіці на окремих відрізках кривої сукупної пропозиції. Короткострокова і довгострокова рівновага. Збурення сукупного попиту та сукупної пропозиції та механізм відновлення економічної рівноваги.

Тема 8. Макроекономічний аналіз ринків грошей та праці

Пропозиція грошей. Сутність пропозиції грошей та грошові агрегати. Грошова база та її компоненти: готівка та банківські резерви, обов'язкові й надлишкові резерви. Грошовий мультиплікатор, коефіцієнт готівки, резервна норма. Мультиплікація грошової бази банківською системою. Грошова пропозиція як функція процентної ставки і крива пропозиції грошей. Попит на гроші. Класичний підхід до функції попиту на гроші. Рівняння грошового попиту кількісної теорії грошей. Кембриджські економісти про функцію попиту на гроші. Кейнс про мотив попиту на гроші. Процентна ставка й альтернативна вартість зберігання грошей. Фрідменівська функція попиту на гроші. Кейнсіанська функція попиту на гроші. Грошовий ринок й механізм його функціонування. Рівняння рівноваги на грошовому ринку. Роль процентної ставки у врівноваженні грошового ринку. Механізм відновлення рівноваги на грошовому ринку.

Ринок праці. Попит і пропонування на ринку праці. Заробітна плата як ціна робочої сили. Механізм функціонування ринку праці. Неокласична теорія ринку праці. Неокласична функція попиту на працю. Неокласична функція пропозиції праці. Графічна інтерпретація неокласичної моделі ринку праці. Кейнсіанська теорія ринку праці. Кейнсіанська функція попиту на працю. Кейнсіанська функція пропозиції праці. Графічна інтерпретація кейнсіанської моделі ринку праці. Зайнятість і безробіття. Показники рівня використання робочої сили: рівень зайнятості, рівень безробіття, коефіцієнт участі в робочій силі. Види безробіття: фрикційне, структурне, циклічне, природне. Тривалість безробіття. Повна зайнятість та потенційний рівень виробництва. Неповна зайнятість та рівень безробіття. Закон Оукена та втрати економіки від циклічного безробіття.

Державне регулювання зайнятості населення. Інфляція, темп інфляції. Види інфляції залежно від темпу інфляції. Інфляція попиту та інфляція витрат. Збалансована та незбалансована інфляція, очікувана та неочікувана інфляція. Дефляція та стагфляція. Причини та наслідки інфляції. Роль грошей в інфляційному механізмі: монетариський підхід і позиція кейнсіанців. Чинники інфляції попиту. Чинники інфляції витрат. Інфляція очікування. Основні наслідки високої інфляції. Інфляція і безробіття. Ранній варіант кривої Філіпса. Сучасна крива Філіпса та її відмінність від раннього варіанта. Крива Філіпса у довгостроковому періоді.

Тема 9. Моделі макроекономічної рівноваги

Рівновага на товарних і фінансових ринках. Рівноважна процентна ставка. Моделі макроекономічної рівноваги. Метод «витрати – випуск». Графічна модель «витрати – випуск». Фактичні та заплановані витрати. Модель «кейнсіанський хрест». Заплановані та фактичні інвестиції. Метод «вилучення – ін'єкції» та його графічне відображення. Мультиплікативний вплив сукупних витрат на валовий внутрішній продукт. Сутність простого мультиплікатора витрат. Математична інтерпретація мультиплікатора витрат. Модель мультиплікатора – акселератора. Рівноважний ВВП в умовах неповної та повної зайнятості. Рецесійний розрив як наслідок дефіциту сукупних витрат. Інфляційний розрив як наслідок надмірних сукупних витрат. Графічні моделі рецесійного й інфляційного розриву. Товарний ринок і крива *IS*. Чинники, що зміщують криву *IS*. Грошовий ринок і крива *LM*. Чинники, що зміщують криву *LM*. Модель «*IS – LM*» як модель одночасної рівноваги на товарному та грошовому ринку. Інвестиційна та ліквідна пастка.

Тема 10. Макроекономічна політика держави

Макроекономічна політика держави: зміст, цілі, засоби. Макроекономічні функції держави. Недоліки державного регулювання економіки. Теорії економічної політики Я. Тінбергена та Р. Манделла. Критика Р. Лукаса. Фіскальна політика держави. Дискреційна фіскальна політика. Державні закупки та податки як інструменти фіскальної політики, спрямованої на попит. Автономний вплив державних закупок і податків на рівень виробництва. Мультиплікатор податків. Спільний вплив державних закупок і податків на рівень виробництва. Мультиплікатор збалансованого бюджету. Автоматична фіскальна політика. Податки як вмонтовані стабілізатори економіки. Ефект вмонтованих стабілізаторів в умовах спаду та інфляційного зростання. Обмеженість вмонтованих стабілізаторів і необхідність дискреційної фіскальної політики. Фіскальна політика, спрямована на пропозицію. Попит і пропозиція як об'єкти податкового варіанта фіскальної політики. Стимулюючий варіант впливу податків на пропозицію. Крива Лаффера та можливість її практичного застосування. Фіскальна політика та бюджетний дефіцит. Стимулююча фіскальна політика як фактор бюджетного дефіциту. Способи збалансування державного бюджету: на щорічній основі, на циклічній основі, принцип функціональних фінансів. Джерела фінансування бюджетного дефіциту. Державний борг та управління

ним. Грошово-кредитне регулювання економіки. Сутність монетарної політики. Кінцеві цілі монетарної політики та зв'язок між ними. Проміжні цілі монетарної політики та проблема їх вибору. Основні інструменти регулювання грошової пропозиції: операції з державними цінними паперами на відкритому ринку, процентна політика, нормування обов'язкових резервів комерційних банків. Вплив грошово-кредитної політики на рівень національного виробництва. Політика «дешевих» і «дорогих» грошей. Наслідки впливу на економіку стимулюючої монетарної експансії в короткостроковому періоді та їх графічна інтерпретація. Наслідки впливу на економіку монетарної експансії в довгостроковому періоді та їх графічна інтерпретація. Нейтральність грошей у довгостроковому періоді. Ефекти доходу та витіснення фіскальної політики у моделі « $IS - LM$ ». Ефекти доходу та ліквідності монетарної політики у моделі « $IS - LM$ ». Одночасне застосування інструментів фіскальної та монетарної політики. Порівняльна ефективність фіскальної та монетарної політики держави у моделях « $AD - AS$ » та « $IS - LM$ ».

Розділ 4 – Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.1 – Тематичний план навчальної дисципліни «Мікро- та макроекономіка» для ЗдВО денної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Мікроекономічний аналіз суб'єктів ринку					
Тема 1. Економічна теорія як наука. Мікро- та макроекономіка. Лекція 1. 1. Економічна теорія, її проблематика та принципи. 2. Особливості мікроекономіки, її предмет та метод. 3. Особливості макроекономіки, її предмет та метод. 4. Розвиток економічної теорії як науки.	2	Тема 1. Економічна теорія як наука. Мікро- та макроекономіка. 1. Економічна теорія, її проблематика та принципи. 2. Особливості мікроекономіки, її предмет та метод. 3. Особливості макроекономіки, її предмет та метод. 4. Розвиток економічної теорії як науки.	2	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Історія розвитку мікроекономіки як науки. 2. Історія розвитку макроекономіки як науки. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.	5

Тема 2. Мікроекономічний аналіз рівноваги ринку. Лекція 2. 1. Попит, його чинники та крива попиту. Закон попиту. 2. Пропозиція, її чинники та крива пропозиції. Закон пропозиції. 3. Ринкова рівновага та ринкова ціна. Дефіцит і надлишок на ринку. 4. Механізм відновлення ринкової рівноваги.	2	Тема 2. Мікроекономічний аналіз рівноваги ринку. 1. Попит, його чинники та крива попиту. Закон попиту. 2. Пропозиція, її чинники та крива пропозиції. Закон пропозиції. 3. Ринкова рівновага та ринкова ціна. Дефіцит і надлишок на ринку. 4. Механізм відновлення ринкової рівноваги.	2	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Еластичність попиту і пропозиції. Види еластичності. 2. Вплив держави на ринкову рівновагу та її наслідки. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.	5
--	---	--	---	--	---

Тема 3. Мікроекономічний аналіз поведінки споживача. 1. Кардиналістська теорія поведінки споживача. Закони Госена. 2. Ординалістська теорія поведінки споживача. Криві байдужості. 3. Бюджетні обмеження та рівновага споживача.	Тема 3. Мікроекономічний аналіз поведінки споживача. 1. Кардиналістська теорія поведінки споживача. Закони Госена. 2. Ординалістська теорія поведінки споживача. Криві байдужості. 3. Бюджетні обмеження та рівновага споживача.	2 <i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Вплив зміни доходу споживача на його поведінку. Криві та закони Енгеля. 2. Вплив зміни ціни товару на поведінку споживача. Ефекти заміщення та доходу. <i>Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання.</i> <i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.</i>	5
---	---	---	-----------------

Тема 4. Мікроекономічний аналіз поведінки фірми. Лекція 3. 1. Теоретична модель поведінки фірми. 2. Виробнича функція фірми та її витрати виробництва. 3. Виробнича функція фірми в короткостроковому періоді. 4. Витрати виробництва в короткостроковому періоді.	2	Тема 4. Мікроекономічний аналіз поведінки фірми. 1. Теоретична модель поведінки фірми. Мета фірми. 2. Виробнича функція фірми та її витрати виробництва. 3. Виробнича функція фірми в короткостроковому періоді. 4. Витрати виробництва в короткостроковому періоді.	2	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Виробнича функція фірми в довгостроковому періоді. 2. Витрати виробництва в довгостроковому періоді. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.	5
--	---	--	---	--	---

Тема 5. Мікроекономічний аналіз ринкових структур. Лекція 4. 1. Загальна характеристика ринкових структур 2. Оптимізація діяльності конкурентної фірми. 3. Оптимізація діяльності фірми-монополіста.	2	Тема 5. Мікроекономічний аналіз ринкових структур. 1. Загальна характеристика ринкових структур 2. Оптимізація діяльності конкурентної фірми. 3. Оптимізація діяльності фірми-монополіста.	2	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Поведінка фірми в умовах монополістичної конкуренції 2. Поведінка фірми в умовах олігополії Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.	5
Поточна модульна робота 1					2
Разом за модулем 1	8		10		27
Модуль 2. Макроекономічний аналіз ринкового господарства					

Тема 6. Макроекономічні показники в системі національних рахунків. 1. Економічний кругообіг та основні макроекономічні тотожності 2. Система національного рахівництва та її принципи 3. Валовий внутрішній та валовий національний продукт та методи їх розрахунку. 4. Номінальні та реальні макроекономічні показники. Індекси цін	Тема 6. Макроекономічні показники в системі національних рахунків. 1. Економічний кругообіг та основні макроекономічні тотожності 2. Система національного рахівництва та її принципи 3. Валовий внутрішній та валовий національний продукт та методи їх розрахунку. 4. Номінальні та реальні макроекономічні показники. Індекси цін	2 <i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Похідні макроекономічні показники та їх розрахунок. <i>Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання.</i> <i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.</i>	5
--	--	---	-----------------

Тема 7. Макроекономічний аналіз товарного ринку. Лекція 5. 1. Сукупний попит та його чинники. Крива сукупного попиту (крива <i>AD</i>). 2. Сукупна пропозиція та її чинники: класичний та кейнсіанський підхід. Крива сукупної пропозиції (крива <i>AS</i>). 3. Модель <i>AD-AS</i> як базова модель макроекономічної рівноваги.	2	Тема 7. Макроекономічний аналіз товарного ринку. 1. Сукупний попит та його чинники. Крива сукупного попиту (крива <i>AD</i>). 2. Сукупна пропозиція та її чинники: класичний та кейнсіанський підхід. Крива сукупної пропозиції (крива <i>AS</i>). 3. Модель <i>AD-AS</i> як базова модель макроекономічної рівноваги.	2	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Споживчий попит (споживання) та його чинники. Функція споживання 2. Інвестиційний попит та його чинники. Інвестиційна функція. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.	5
---	---	---	---	--	---

Тема 8. Макроекономічний аналіз ринків грошей та праці. Лекція 6. 1. Грошова маса та пропозиція грошей. Грошові мультиплікатори. 2. Трансакційний попит та спекулятивний попит на гроші, їх чинники. 3. Зайнятість і безробіття. Соціально-економічні наслідки безробіття. 4. Неокласична та кейнсіанська модель ринку праці.	2	Тема 8. Макроекономічний аналіз ринків грошей та праці. 1. Грошова маса та пропозиція грошей. Грошові мультиплікатори. 2. Трансакційний попит та спекулятивний попит на гроші, їх чинники. 3. Зайнятість і безробіття. Соціально-економічні наслідки безробіття. 4. Неокласична та кейнсіанська модель ринку праці.	2	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Сутність та види інфляції. Соціально-економічні наслідки інфляції. 2. Безробіття та інфляція. Крива Філіппса. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.	5
---	---	---	---	---	---

Тема 9. Моделі макроекономічної рівноваги. Лекція 7 1. Метод визначення рівноважного ВВП «витрати-випуск» 2. Метод визначення рівноважного ВВП «вилучення-ін'єкції» 3. Модель мультиплікатора сукупних витрат. Інфляційний та рецесійний розриви. 4. Механізм досягнення одночасної рівноваги на товарному та грошовому ринках у моделі IS-LM	2	Тема 9. Моделі макроекономічної рівноваги. 1. Метод визначення рівноважного ВВП «витрати-випуск» 2. Метод визначення рівноважного ВВП «вилучення-ін'єкції» 3. Модель мультиплікатора сукупних витрат. Інфляційний та рецесійний розриви. 4. Механізм досягнення одночасної рівноваги на товарному та грошовому ринках у моделі IS-LM	2	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Модель рівноваги у відкритій економіці (модель Манделла-Флемінга) Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.	5
--	---	--	---	--	---

Тема 10. Макроекономічна політика держави. Лекція 8. 1. Економічна політика та критерії її ефективності. Модель Я. Тінбергена та Р. Манделла. 2. Фіскальна політика, її інструменти та їх використання. 3. Монетарна політика, її інструменти та їх використання. 4. Ефективність та ефекти економічної політики держави у моделі <i>IS-LM</i> .	2	Тема 10. Макроекономічна політика держави. 1. Економічна політика та критерії її ефективності. Модель Я. Тінбергена та Р. Манделла. 2. Фіскальна політика, її інструменти та їх використання. 3. Монетарна політика, її інструменти та їх використання. 4. Ефективність та ефекти економічної політики держави у моделі <i>IS-LM</i> .	2	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення: 1. Фіскальна політика та державний бюджет. 2. Ефективність макроекономічної політики держави у відкритій економіці Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.	5
Поточна модульна робота 2				2	
Разом за модулем 2	8		10	27	
Разом по дисципліні	16		20	54	

Таблиця 4.2 – Тематичний план навчальної дисципліни «Мікро- та макроекономіка» для ЗДВО заочної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання семінарського заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Мікроекономічний аналіз суб'єктів ринку					
Тема 1. Економічна теорія як наука. Мікро- та макроекономіка. Лекція 1. 1. Економічна теорія, її проблематика та принципи. 2. Особливості мікроекономіки, її предмет та метод. 3. Особливості макроекономіки, її предмет та метод. 4. Розвиток економічної теорії як науки.	2	Тема 1. Економічна теорія як наука. Мікро- та макроекономіка. 1. Економічна теорія, її проблематика та принципи. 2. Особливості мікроекономіки, її предмет та метод. 3. Особливості макроекономіки, її предмет та метод. 4. Розвиток економічної теорії як науки.		Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Історія розвитку мікроекономіки як науки. 2. Історія розвитку макроекономіки як науки. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.	7

Тема 2. Мікроекономічний аналіз рівноваги ринку. 1. Попит, його чинники та крива попиту. Закон попиту. 2. Пропозиція, її чинники та крива пропозиції. Закон пропозиції. 3. Ринкова рівновага та ринкова ціна. Дефіцит і надлишок на ринку. 4. Механізм відновлення ринкової рівноваги.		Тема 2. Мікроекономічний аналіз рівноваги ринку. 1. Попит, його чинники та крива попиту. Закон попиту. 2. Пропозиція, її чинники та крива пропозиції. Закон пропозиції. 3. Ринкова рівновага та ринкова ціна. Дефіцит і надлишок на ринку. 4. Механізм відновлення ринкової рівноваги.	2	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Еластичність попиту і пропозиції. Види еластичності. 2. Вплив держави на ринкову рівновагу та її наслідки. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.	7
--	--	--	---	--	---

Тема 3. Мікроекономічний аналіз поведінки споживача. 1. Кардиналістська теорія поведінки споживача. Закони Госена. 2. Ординалістська теорія поведінки споживача. Криві байдужості. 3. Бюджетні обмеження та рівновага споживача.	Тема 3. Мікроекономічний аналіз поведінки споживача. 1. Кардиналістська теорія поведінки споживача. Закони Госена. 2. Ординалістська теорія поведінки споживача. Криві байдужості. 3. Бюджетні обмеження та рівновага споживача.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Вплив зміни доходу споживача на його поведінку. Криві та закони Енгеля. 2. Вплив зміни ціни товару на поведінку споживача. Ефекти заміщення та доходу. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.	9
---	---	--	-----------------

Тема 4. Мікроекономічний аналіз поведінки фірми. 1. Теоретична модель поведінки фірми. 2. Виробнича функція фірми та її витрати виробництва. 3. Виробнича функція фірми в короткостроковому періоді. 4. Витрати виробництва в короткостроковому періоді.		Тема 4. Мікроекономічний аналіз поведінки фірми. 1. Теоретична модель поведінки фірми. Мета фірми. 2. Виробнича функція фірми та її витрати виробництва. 3. Виробнича функція фірми в короткостроковому періоді. 4. Витрати виробництва в короткостроковому періоді.	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Виробнича функція фірми в довгостроковому періоді. 2. Витрати виробництва в довгостроковому періоді. <i>Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання.</i> <i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.</i>	8
--	--	--	---	-----------------

Тема 5. Мікроекономічний аналіз ринкових структур. 1. Моделі ринку досконалої та монополістичної конкуренції, їх ознаки. 2. Оптимізація діяльності конкурентної фірми. 3. Моделі ринку чистої монополії та олігополії, її ознаки. 4. Оптимізація діяльності фірми-монополіста.		Тема 5. Мікроекономічний аналіз ринкових структур. 1. Моделі ринку досконалої та монополістичної конкуренції, їх ознаки. 2. Оптимізація діяльності конкурентної фірми. 3. Моделі ринку чистої монополії та олігополії, її ознаки. 4. Оптимізація діяльності фірми-монополіста.	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Оптимізація діяльності фірми в умовах монополістичної конкуренції. 2. Моделі рівноваги на ринках олігополії. Модель Курно, Бертрана та Штакельберга. 3. Моделі ціноутворення на ринках олігополії. <i>Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання.</i> <i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.</i>	8
Поточна модульна робота 1				2
Разом за модулем 1	2		2	41
Модуль 2. Макроекономічний аналіз ринкового господарства				

Тема 6. Макроекономічні показники в системі національних рахунків. 1. Економічний кругообіг та основні макроекономічні тотожності 2. Система національного рахівництва та її принципи 3. Валовий внутрішній та валовий національний продукт та методи їх розрахунку. 4. Номінальні та реальні макроекономічні показники. Індекси цін	2	Тема 6. Макроекономічні показники в системі національних рахунків. 1. Економічний кругообіг та основні макроекономічні тотожності 2. Система національного рахівництва та її принципи 3. Валовий внутрішній та валовий національний продукт та методи їх розрахунку. 4. Номінальні та реальні макроекономічні показники. Індекси цін	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Похідні макроекономічні показники та їх розрахунок. <i>Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання.</i> <i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.</i>	7
--	---	--	--	---

Тема 7. Макроекономічний аналіз товарного ринку. 1. Сукупний попит та його чинники. Крива сукупного попиту (крива <i>AD</i>). 2. Сукупна пропозиція та її чинники: класичний та кейнсіанський підхід. Крива сукупної пропозиції (крива <i>AS</i>). 3. Модель <i>AD-AS</i> як базова модель макроекономічної рівноваги.		Тема 7. Макроекономічний аналіз товарного ринку. 1. Сукупний попит та його чинники. Крива сукупного попиту (крива <i>AD</i>). 2. Сукупна пропозиція та її чинники: класичний та кейнсіанський підхід. Крива сукупної пропозиції (крива <i>AS</i>). 3. Модель <i>AD-AS</i> як базова модель макроекономічної рівноваги.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Теорії споживання та заощаджень. 2. Теорії інвестиційного попиту (неокласична, кейнсіанська, <i>q</i>-теорія). Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.	9
---	--	---	--	----------

Тема 8. Макроекономічний аналіз ринків грошей та праці. 1. Грошова маса та пропозиція грошей. Грошові мультиплікатори. 2. Трансакційний попит та спекулятивний попит на гроші, їх чинники. 3. Зайнятість і безробіття. Соціально-економічні наслідки безробіття. 4. Неокласична та кейнсіанська модель ринку праці.	Тема 8. Макроекономічний аналіз ринків грошей та праці. 1. Грошова маса та пропозиція грошей. Грошові мультиплікатори. 2. Трансакційний попит та спекулятивний попит на гроші, їх чинники. 3. Зайнятість і безробіття. Соціально-економічні наслідки безробіття. 4. Неокласична та кейнсіанська модель ринку праці.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Сутність та види інфляції. Соціально-економічні наслідки інфляції. 2. Безробіття та інфляція. Крива Філіппса. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.	9
---	---	---	-----------------

Тема 9. Моделі макроекономічної рівноваги. 1. Метод визначення рівноважного ВВП «витрати-випуск» 2. Метод визначення рівноважного ВВП «вилучення-ін'єкції» 3. Механізм досягнення одночасної рівноваги на товарному та грошовому ринках у моделі <i>IS-LM</i>		Тема 9. Моделі макроекономічної рівноваги. 1. Метод визначення рівноважного ВВП «витрати-випуск» 2. Метод визначення рівноважного ВВП «вилучення-ін'єкції» 3. Механізм досягнення одночасної рівноваги на товарному та грошовому ринках у моделі <i>IS-LM</i>	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Модель мультиплікатора сукупних витрат. Інфляційний та рецесійний розриви. 2. Модель рівноваги у відкритій економіці (модель Манделла-Флемінга) <i>Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання.</i> <i>Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.</i>	8
--	--	--	---	---

Тема 10. Макроекономічна політика держави. 1. Економічна політика та критерії її ефективності. Модель Я. Тінбергена та Р. Манделла. 2. Фіскальна політика, її інструменти та їх використання. 3. Монетарна політика, її інструменти монетарної політики та їх використання. 4. Ефективність та ефекти економічної політики держави у моделі <i>IS-LM</i>.		Тема 10. Макроекономічна політика держави. 1. Економічна політика та критерії її ефективності. Модель Я. Тінбергена та Р. Манделла. 2. Фіскальна політика, її інструменти та їх використання. 3. Монетарна політика, її інструменти монетарної політики та їх використання. 4. Ефективність та ефекти економічної політики держави у моделі <i>IS-LM</i>.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення: 1. Фіскальна політика та державний бюджет. 2. Ефективність макроекономічної політики держави у відкритій економіці Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.	8
Поточна модульна робота 2				2
Разом за модулем 2	2			43
Разом по дисципліні	4		2	84

Розділ 5. Оцінювання результатів навчання

Система поточного і підсумкового контролю має за мету оцінювання рівня сформованості тих чи інших компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Об'єктами контролю є: робота студентів на лекціях, практичних заняттях, якість та своєчасність виконання завдань самостійної роботи, поточних модульних робіт. Контрольні заходи здійснюються науково-педагогічними працівниками і включають поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється при проведенні лекцій, семінарських занять, перевірки виконання індивідуальних і домашніх завдань та має на меті перевірку рівня засвоєння студентом навчального матеріалу навчальної дисципліни. Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та умінь студента самостійно опрацьовувати та засвоювати певний навчальний матеріал, здатність осмислювати зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Підсумковий контроль знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється у формі ПМК (заліку). Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни при формі контролю у формі ПМК (заліку) визначається як сума балів за поточну успішність та поточний модульний контроль.

Таблиця 5.1 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни для ЗдВО денної та заочної форми навчання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): виконання домашнього завдання – (15 балів); робота на семінарських заняттях (5 балів); тестування (15 балів); поточна модульна робота (10 балів); виконання завдання для самостійної роботи (5 балів).	50
Модуль 2 (теми 6-10): виконання домашнього завдання – (15 балів); робота на семінарських заняттях (5 балів); тестування (15 балів); поточна модульна робота (10 балів); виконання завдання для самостійної роботи (5 балів).	50
Поточне оцінювання	100
ПМК (залік)	X
Разом	100

Критерії оцінювання окремих видів робіт наводяться у таблиці 5.2

Таблиця 5.3 – Критерії оцінювання за видами робіт

Критерії оцінювання	
Домашнє завдання (словник визначень) за тему (до 2 балів)	
2 бали	– словник містить ≥ 10 правильних визначень, здобувач вільно володіє термінологічним апаратом теми;
1 бал	– словник містить ≥ 10 визначень, здобувач частково володіє термінологією;
0 балів	– словник містить менше 10 визначень або здобувач не володіє термінологією.
Домашнє завдання (питання для самоперевірки) за тему (до 1 бала)	
1 бал	– відповіді повні та правильні, здобувач впевнено демонструє розуміння матеріалу;
0,5 бала	– відповіді в цілому правильні, але дещо неповні, здобувач достатньо впевнено демонструє розуміння матеріалу;
0 балів	– відповіді відсутні або повністю не правильні.
Робота на семінарських заняттях за тему (1 бал)	
1 бал	– активна участь, чіткі та обґрунтовані відповіді, внесок у дискусію, самостійне виконання аудиторних завдань;
0,5 бала	– недостатньо чіткі та обґрунтовані відповіді, несуттєві помилки під час пояснень;
0 балів	– пасивна участь, здобувач не відповідає, не бере участі в обговоренні.
Тестування за тему (до 3 балів)	
Кількість балів визначається автоматично системою дистанційного навчання пропорційно кількості правильних відповідей	
Поточна модульна робота (до 10 балів)	
Кількість балів визначається автоматично системою дистанційного навчання пропорційно кількості правильних відповідей	
Завдання для самостійної роботи (3-5 балів)	
5 балів	– робота повністю виконана самостійно, демонструє глибоке розуміння матеріалу модуля (теми), логічність, креативність, правильне використання термінології, має елементи новизни; оформлення та подання відповідають обраному формату; робота здана вчасно або з мінімальним запізненням;
4 бали	– робота виконана самостійно, демонструє достатнє розуміння матеріалу модуля (теми), невеликі помилки у змісті або термінології; оформлення та подання відповідають обраному формату; робота подана з невеликим запізненням;
3 бали	– робота виконана частково самостійно, демонструє часткове розуміння матеріалу модуля (теми), невеликі помилки у змісті; оформлення та подання відповідають обраному формату; робота подана із запізненням;
0 балів	– робота виконана із значним запізненням, виконана несамостійно, містить грубі порушення академічної доброчесності.

З метою мотивації ЗДВО до активного та якісного виконання усіх видів навчальної роботи протягом семестру до загальної підсумкової оцінки можуть бути додані бали у розмірі до 10 % від загальної

підсумкової оцінки, коефіцієнт мотивації (0,1). Мотивація студентів застосовується за умови виконання ними всіх видів навчальної роботи, які передбачені робочим навчальним планом підготовки студентів і робочою програмою з навчальної дисципліни незалежно від результатів виконання.

До загальної підсумкової оцінки можуть бути додані додаткові бали за додаткові види робіт (табл. 5.3). **За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів.** Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 5.3 - Система нарахування додаткових балів за видами робіт

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	Виконання та успішний захист творчого індивідуального завдання	5-10
	Підготовка презентації за окремим питанням або темою	3-5
	Підготовка відеоролика навчального характеру	3-5
	Підготовка та захист реферату	3-5
	Конспектування питань для підготовки до занять (за одну тему)	3
	Результати неформальної освіти	до 20
	Опрацювання додаткових матеріалів ДК	до 20
2. Науково-дослідна	Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5-10
	Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5
	Участь у роботі студентського наукового гуртка «Експериментальна економіка»	5
3. Організаційно-виховна	Допомога при проведенні профорієнтаційної роботи, днів відкритих дверей тощо.	5
	Волонтерська діяльність	5

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні рекомендовані джерела інформації:

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка [Текст] : підручник : у 2 кн. / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Екон. ф-т. - Львів : Апріорі, 2021 . - Кн. 1 : Вступ до макроекономіки. Макроекономіка / [С. М. Панчишин та ін.] ; за ред. Степана Панчишина, Петра Островерха. - 5-те вид., випр. та перероб. - 2021. - 581 с.
2. Економічна теорія [Текст] : підруч. : у 2 ч. / Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ : Київ. нац. екон.-торг. ун-т, 2021. - Ч. 2 : Макроекономіка / [В. Д. Лагутін та ін.] ; за ред. В. Д. Лагутіна, д-ра екон. наук, проф. - 2021. - 327 с.
3. Економічна теорія [Текст] : підруч. : у 2 ч. / Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ : Київ. нац. екон.-торг. ун-т, 2021 . - Ч. 1 : Мікроекономіка / [В. Д. Лагутін та ін.] ; за ред. В. Д. Лагутіна, д-ра екон. наук, проф. - 2-ге вид., доопр., перероб. - 2021. - 395 с
4. Макроекономіка [Текст] : навч. посіб. / Степан Панчишин ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Екон. ф-т. - 4-те вид., випр. і допов. - Львів : Апріорі, 2022. - 523 с.
5. Макроекономіка [Текст] : підручник / Макаренко М. І., Семененко Т. О., Петрушенко Ю. М. ; Сум. держ. ун-т. - Вид. 2-ге, перероб. - Суми : Сум. держ. ун-т, 2021. - 306 с.
6. Мікроекономіка [Текст] : підручник / [А. І. Ігнатюк та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А. І. Ігнатюк ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : Ліра-К, 2023. - 419 с.
7. Примачов М. Т. Економічна теорія: мікроекономіка, макроекономіка [Текст] : підручник / М. Т. Примачов, Н. М. Примачова, А. Ю. Стахов ; Нац. ун-т "Одес. мор. акад.". - Одеса : ОМА, 2022. - 385 с.
8. Шаповалов В.О. Мікро- та макроекономіка [Електронний ресурс] : дистанційний курс початкової дисципліни / В. О. Шаповалов. – Полтава : ПУЕТ, 2025. – Режим доступу: навчальна оболонка Moodle Головного центру дистанційного навчання ПУЕТ / <https://el.puet.edu.ua>

Додаткові рекомендовані джерела інформації:

1. Базилевич В. Д. Макроекономіка : підручник / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, Л. О. Баластрик. – 4-те вид., переробл. і доповн. – Київ : Знання, 2008. – 743 с.
2. Гронтковська Г. Е. Макроекономіка : навч. посіб. / Г. Е. Гронтковська, А. Ф. Косік. – К.: Центр учб. л-ри, 2010. – 672 с.
3. Гронтковська Г. Е. Мікроекономіка : практикум : навч. посібник / Г. Е. Гронтковська, А. Ф. Косік. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К. : Центр навч. л-ри, 2008. – 418 с.

4. Мікроекономіка : підручник / за ред. В. Д. Базилевич. – К. : Знання, 2007. – 677 с.
5. Савченко А. Г. Макроекономіка : підручник / А. Г. Савченко. – К. : КНЕУ, 2008. – 448 с.
6. Шаповалов В.О. // Макроекономічна політика держави та критерії її ефективності / В.О. Шаповалов // Менеджмент розвитку соціально-економічних систем у новій економіці : матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 19 жовтня 2017 року). – Полтава : ПУЕТ, 2017. – С. 356-358. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) **Режим доступу:** <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/6753>
7. Шаповалов В.О. Економічна теорія : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / В. О. Шаповалов, С.С. Ніколенко. – Полтава : ПУЕТ, 2016. – 303 с. – Те саме [Електронний ресурс]. – **Режим доступу:** локальна мережа ПУЕТ: http://elib.puet.edu.ua/action.php?kt_path_info=lm.web.view&fDocumentId=802446
8. Шаповалов В.О. Інвестиційний потенціал інституційного середовища акціонерного сектора України / В.О. Шаповалов // Інституційний розвиток соціально-економічних систем: національна економіка у глобальному середовищі : збірник наукових праць за матеріалами VII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 23–24 квітня 2015 р.). – Полтава : ПУЕТ, 2015. – С. 156-158 **Режим доступу:** <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/3149>
9. Шаповалов В.О. Модель «економічної людини» та концепція раціональності / В.О. Шаповалов // Економіка сьогодні: проблеми моделювання та управління : матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 16–17 листопада 2017 року). – Полтава : ПУЕТ, 2018. – С. 149-151 **Режим доступу:** <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/6754>
10. Шаповалов В.О. Стратегічне планування інтегрованого розвитку міста / Шаповалов В.О., Костишина Т.А., Стеценко В.В., Косишина А.І. // інвестиції: практика і досвід. – 2023 - №16. – С. 185-192
11. Шаповалов В., Тужилкіна О., Гуртовий І., Рудич Ю. Інституційні координати економічної організації кооперативів. Наукові перспективи. 2024. №12(54). С. 928-941. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-12\(54\)-928-941](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-12(54)-928-941)
12. Шаповалов В.О., Гуртовий І.Р. Оплата праці як інститут та його функції у ринковому середовищі. Ефективна економіка. 2024. №12. <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.12.74>
13. Шаповалов В.О., Рудич Л.В., Стеценко В.В. Теоретико-методологічні аспекти дослідження елементів державного

регулювання акціонерного сектора Наука і техніка сьогодні. Серія: Економіка. №10 (10). 2022. С. 172-184.
<http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/12309>

Ресурси для неформальної освіти:

14. Фінанси для нефінансистів :
https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+FINANCE101+2023_T1
15. Просто про гроші : https://prometheus.org.ua/course/course-v1:PUMB+SM101+2021_T1
16. Економіка на кожний день :
https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+ECO101+2020_T3
17. Як писати про економіку без помилок : <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:VOXU-KSE-EdEra+SEJ101+2017/about>
18. Місцевий економічний розвиток: виклики та інструменти
<https://study.ed-era.com/uk/courses/course/283>

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни «Мікро- та макроекономіка» включає у себе:

- загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office;
- спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає в себе дистанційний курс в середовищі Moodle.